

BEDÖMNINGSKRITERIER FÖR GIVARGUIDEN 2015

Demokrati

Givarguiden har valt att bedöma ideella föreningars och trossamfunds demokratiska nivå utifrån organisationernas stadgar. Givarguidens bedömning utgår från ett givarperspektiv – vi bedömer givarens möjlighet till inflytande i organisationen som stipuleras i stadgarna.

Alla organisationer som granskas i Givarguiden måste ha stadgar publicerade och tillgängliga på sin hemsida. Eftersom stiftelser är en organisationsform som ej ställer krav på demokratisk struktur tilldelas de bedömningen grå. En stiftelse får dock inte automatiskt bedömningen grå; de måste precis som andra organisationsformer ha sina stadgar tillgängliga på hemsidan för att detta skall gälla (annars tilldelas bedömningen röd).

Enligt Givarguidens bedömningssystem skall organisationerna ha ett öppet medlemskap men eventuella begränsningar av medlemskapet får förekomma. Medlemskapets definition tolkas i ljuset av föreningens ändamål. Detta innebär att begränsningar som görs på basis av ålder eller andra kriterier kan godkännas.

Årsmöte eller så kallad årsstämma är kärnan i organisationers demokrati och föreningens högsta beslutande organ. Det är då medlemmar ges möjlighet att utkräva ansvar samt avsätta och tillsätta styrelsen. Det är också vid årsmöten som styrelsens förvaltning av organisationen och dess ekonomi granskas. Givarguiden ser en demokratiskt uppbyggd organisation som:

En ideell förening eller ett trossamfund som har en demokratiskt vald styrelse, stadgar tillgängliga på hemsidan, regelbundna möten och öppet medlemskap där alla medlemmar (enskilt eller via ombud) kan vara med och påverka föreningens verksamhet.

Varje medlem (innefattar även medlemsorganisationer) ska vid årsmöte eller stämma äga rösträtt och allas röst skall vara av lika värde. Proportionella val där antal ombud till en årsstämma ges i proportion till medlemsorganisationernas storlek anses demokratiska om strukturen på den proportionella mandatfördelningen framgår. Vid vissa fall kan även oproportionella mandatfördelningar godkännas (till exempel vid beslut om att ge ungdomsföreningar ett fast antal ombud) dock får antalet ombud aldrig överstiga 50 % av ombudsantalet.

Organisationer som verkar demokratiskt skall i **sina stadgar** för årsmötet ange:

1. Tidpunkt och form för kallelse till årsmötet
2. En lista med obligatoriska ärenden för årsmötet, där följande punkter måste ingå;
 - presentation av årsberättelser
 - presentation revisionsberättelse
 - ansvarsfrihet för styrelsen
 - val av styrelse
 - val av revisorer
 - val av valberedning
3. Vilka som har rösträtt på årsmötet
4. Hur beslutsfattande sker på årsmötet
5. Förutsättningar för att hålla ett extra årsmöte

Bedömningskriterier Demokrati

Organisationens stadgar finns tillgängliga på hemsidan och har enligt dessa ett öppet medlemskap samt preciserat de av Givarguiden fastställda punkterna.

Organisationen har stadgar som finns tillgängliga på hemsidan, men uppfyller inte Givarguidens krav på en demokratisk struktur. Gul bedömning kan även ges till organisationer som stipuleras av staten att anta stadgar som avviker från Givarguidens kriterier, för att till exempel kunna söka statliga bidrag till verksamheten.

Organisationen har inte tillgängliggjort sina stadgar på hemsidan. Även organisationer som ej stadgat de av Givarguiden fastställda punkterna eller ej har ett öppet medlemskap.

Organisationen är en stiftelse och har sina stadgar tillgängliga på hemsidan. Eftersom det är en organisationsform som ej ställer krav på demokratisk struktur tilldelas bedömningen grått.

Ekonomi

Den finansiella sammanställningen görs utifrån organisationens årsredovisning där Givarguiden granskar intäkter, kostnader, tillgångar och skulder. Två av de vanligaste frågorna som ställs när intressenter kontaktar Givarguiden är angående hur stor del av organisationens kostnader/utgifter som går till ändamålet, samt hur stor del av de totala kostnaderna som går till personalens löner och styrelsearvoden. Vi har valt att presentera detta men utan att ta med det i bedömningen av parametern Ekonomi eftersom Givarguiden anser att ändamålskostnader satta i relation till andra kostnader inte alltid ger en rättvis bild av organisationens kapacitet att skapa värde. Likaledes är totala personalkostnader, absolut eller i relation till totala kostnader, ett trubbigt mått. Frågan om att kunna rekrytera den kompetens som behövs och behålla nödvändig expertis inom organisationen är även svår att väga in här.

Kriterierna för parametern Ekonomi är uppdelat i två delar; en för organisationer och trossamfund, samt en för stiftelser. Organisationer och trossamfund bedöms utifrån fem kriterier och stiftelser utifrån fyra. Anledningen till denna skillnad är att organisationsformen stiftelse skiljer sig från andra typer av organisationer, varför andra kriterier istället blir tillämpliga.

All information som efterfrågas skall finnas tillgänglig på organisationernas hemsidor, detta för att underlätta för givare som vill ta del av denna. Information som skickas in godtas inte som bedömningsgrundande, men publiceras på Givarguidens hemsida (dock med tydlig hänvisning att informationen ej finns tillgänglig på organisationens hemsida).

Checklista Ekonomi – organisationer och trossamfund

Ja/Nej

1 Intern kontroll

Presenterar organisationen sin senaste årsredovisning på hemsidan?

Det finns inga myndighetskrav för ideella organisationer att göra detta. För att öka transparensen och bidra till ökat förtroende för den ideella sektorn ställer Givarguiden som krav att detta redovisas på organisationens hemsida.

2 Intern kontroll

Presenterar organisationen godkänt protokoll från det senaste årsmötet på hemsidan?

Det finns inga myndighetskrav för ideella organisationer att göra detta. För att öka transparensen och bidra till ökat förtroende för den ideella sektorn ställer Givarguiden som krav att detta redovisas på organisationens hemsida.

3 Intern kontroll

Har styrelsen beviljats ansvarsfrihet vid det senaste årsmötet?

Styrelsens ledamöter bör beviljas ansvarsfrihet för det föregående räkenskapsåret under årsmötet.

4 Extern kontroll

Har auktoriserad eller godkänd revisor utan anmärkning godkänt organisationens finansiella rapporter som finns presenterat på hemsidan?

Revisor skall tillstyrka att organisationens redovisning följer tillämpbara lagar och att årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens finansiella ställning.

5 Tillgänglig information

Presenteras relevant information i organisationens årsredovisning?

För att underlätta för givare att djupare förstå och analysera den organisation de är intresserade av att bistå vill Givarguiden att följande ekonomiska data presenteras:

- Att det tydligt framgår från var organisationens intäkter kommer från (t.ex. uppdelning mellan allmänhet, företag, statliga bidrag).
- Att det tydligt framgår var organisationens utgifter gått (t.ex. uppdelning mellan ändamål, administration, verksamhet)
- Att det tydligt framgår hur stora eventuella ersättningar till verksamhetschef och styrelse som utgått.

Checklista Ekonomi – stiftelser

Ja/Nej

1 Intern kontroll

Presenterar organisationen sin senaste årsredovisning på hemsidan?

Det finns inga myndighetskrav för ideella organisationer att göra detta. För att öka transparensen och bidra till ökat förtroende för den ideella sektorn ställer Givarguiden som krav att detta redovisas på organisationens hemsida.

2 Extern kontroll

Har styrelsen handlat i enlighet med stiftelselagen och stiftelseförordningen?

Då stiftelser inte har något årsmöte tittar Givarguiden istället på revisorns uttalande i revisionsberättelsen.

3 Extern kontroll

Har auktoriserad eller godkänd revisor utan anmärkning godkänt organisationens finansiella rapporter som finns presenterat på hemsidan?

Revisor skall tillstyrka att organisationens redovisning följer tillämpbara lagar och att årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens finansiella ställning.

4 Tillgänglig information

Presenteras relevant information i organisationens årsredovisning?

För att underlätta för givare att djupare förstå och analysera den organisation de är intresserade av att bistå vill Givarguiden att följande ekonomiska data presenteras:

- Att det tydligt framgår från var organisationens intäkter kommer från (t.ex. uppdelning mellan allmänhet, företag, statliga bidrag).
- Att det tydligt framgår var organisationens utgifter gått (t.ex. uppdelning mellan ändamål, administration, verksamhet)
- Att det tydligt framgår hur stora eventuella ersättningar till verksamhetschef och styrelse som utgått.

Bedömningskriterier Ekonomi

	Organisationer och trossamfund	Stiftelser
	Organisationens uppfyller samtliga kriterier.	Organisationens uppfyller samtliga kriterier.
	Organisationen uppfyller kriterium 1-4 men saknar funktionsindelad årsredovisning (kriterium 5).	Organisationen uppfyller kriterium 1-3 men saknar funktionsindelad årsredovisning (kriterium 4).
	Organisationen uppfyller inte kriterium 1-4.	Organisationen uppfyller inte kriterium 1-3.

Transparens

Enligt Givarguiden innebär transparens öppenheten gentemot allmänheten och intressenter vad gäller information om verksamheten, stadgar samt årsredovisning.

Givarguiden bedömer transparens efter huruvida organisationen tillgängliggör all dokumentation utöver stadgar och ekonomisk information som behövs för att skapa en komplett beskrivning av verksamheten på sin hemsida. Givarguiden har nedan specificerat det som enligt oss behövs för att skapa en fullständig bild av en verksamhet:

1. **Bakgrund** är en kort beskrivning av hur verksamheten etablerats.
2. **Organisationstyp** förklarar verksamhetens juridiska form, om man kan bli medlem och om organisationen bedriver egna projekt.
3. **Geografiskt fokus** visar var i världen organisationen bedriver sin verksamhet.
4. **Övergripande målsättning** beskriver vad organisationen i grunden vill uppnå.
5. **Målgrupp** beskriver vilka eller vad organisationen arbetar för.
6. **Verksamhet** beskriver den löpande verksamheten som inte bedrivs i projektform.
7. **Verksamhetsmål och strategier** ger detaljerade målsättningar och hur organisationen arbetar för att uppnå dem.
8. **Organisationens ledning och styrning** beskriver vilka urvalskriterier som finns för val till styrelse, vilka styrelsens huvudsakliga uppgifter är och hur ofta styrelsemöten hålls.
9. **Styrelse** beskriver ledamöternas bakgrund, erfarenhet och nuvarande sysselsättning.
10. **Ledningsgrupp** beskriver vilka som ingår i ledningsgruppen, bakgrund, erfarenhet och nuvarande position.
11. **Projekt** beskriver ett urval av verksamhetens tongivande projekt.

Bedömningskriterier Transparens

Organisationen presenterar på sin hemsida all efterfrågad information.

Organisationen presenterar på sin hemsida inte information för 1-2 av de efterfrågade punkterna.

Organisationen presenterar på sin hemsida inte information för 3 eller fler av de efterfrågade punkterna.
